

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

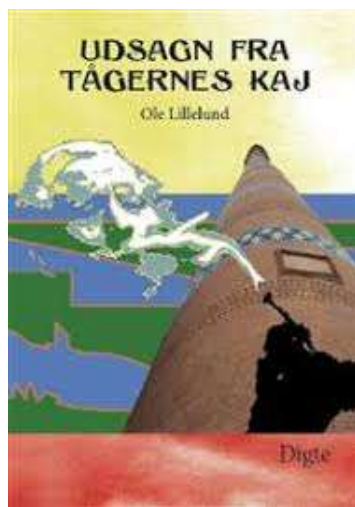
Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Fra Fyn til Uzbekistan og hjem igen

I en retfærdig verden ville Ole Lillelund være lige så stort et navn som sin tætteste åndelige slægtning Dan Turell, der på lignende vis sat...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

onsdag den 2. september 2020

En stemning af gru og søgen efter omsorg

Klassikerlæsning: Herman Bang: "Tine", 1889, Zahrtmanns Klassikere 2017, e-bogsudgave.

Af Egil Hvid-Olsen.

Jeg blev vaccineret mod Herman Bang i folkeskolen og gymnasiet. Jeg kunne simpelthen ikke kæmpe mig igennem de bøger, vi fik for. Der skete jo *ingenting* i dem!

Siden gik der godt 30 år. For nylig hørte jeg et foredrag af professor og cand. phil. Johs. Nørregaard Frandsen, hvori han roste Herman Bangs forfatterskab, og blandt andet anbefalede "Tine", der kan læses i genforeningsåret til erindring om den gang i 1864, hvor Danmarks grænse blev rykket nordpå.

Jeg fulgte opfordringen og må efter endt læsning konstatere, at jeg ikke tog helt fejl, dengang jeg opgav at læse mere Bang. Der sker vitterlig meget lidt. Og så alligevel... På et andet plan sker der ufatteligt meget.

I "Tine" kombinerer Bang en ulykkelig kærlighedshistorie med hændelserne op til og under nederlaget ved Dybbøl. De to fortællinger flettes sammen og bliver til én lang trist historie om bristede drømme og død. Mens mængden af sårede og døde føres fra skanserne til skovriddergården og skolen i stadig større antal, følges også Tines fars sygeleje. Han har fået et slagtilfælde omkring den tid, hvor Dannevirke måtte rømmes, og hans tilstand forværres under Dybbøls belejring.

Sejrsforventningen knuses

Tine er datter af den lokale degn. Ved romanens begyndelse fungerer hun som pige i huset hos det tilflyttede skovridderpar. Snart opstår der et fortroligt forhold mellem Tine og skovridderfruen Marie Berg, samt mellem Tine og parrets lille søn, Herluf. Skovridderen vinder alles velvilje i kraft af sit udseende, sin venlighed og sin myndighed. Alt ånder fred og idyl, selvom krigen nærmer sig. Dette kan kun lade sig gøre, fordi der hersker en sejrsforventning, som i langt højere grad bygger på følelser end fakta.

I kapitel to skildrer Bang en stemning, hvor den lokale elite taler hinanden op med sejrs sikre paroler. En baron stiller sig på en stol:

En tristesse, der vil dig noget

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

▼ 2020 (37)

▼ september (4)

To romaner om Det Arabiske Forår i Egypten

Digtere er de bedste romanskrivere

Enkel uden at blive simpel

[En stemning af gru og søgen efter omsorg](#)

► august (6)

► juli (6)

► juni (5)

► maj (3)

► april (2)

► marts (4)

► februar (3)

► januar (4)

► 2019 (49)

► 2018 (43)

► 2017 (36)

► 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)

”- Krig, mine Venner, er en Prøvelse, men en Prøvelse, - skreg han – der styrker Selvfølelsen; Krig er en Prøvelse, men det er en Prøvelse, som hærdet Viljen: Krigen er Folkenes rensende Element - -”

Snart efter må forsamlingen erkende, at Dannevirke er rømmet og krigen rykket tæt på. Og siden modsiger Bang den nævnte renselse ved at beskrive, hvor svært det er for kvinderne at holde hjemmene rene, når soldater uafledeligt går ud og ind af de stuer, der nu fungerer som sovesale og lazaretter. Den lyse og trygge hverdag er afløst af søle, blod og afmagt.

Tine gør, hvad hun kan for at tilberede mad, gøre rent og passe sårede, alt imens hun klynger sig til håbet om, at skovridderen ikke kommer noget til, når han er ved fronten. Hendes fokus på ham som den, hun kan støtte sig til, bliver så kraftigt, at hun forelsker sig i ham. Og skovridderen, der savner sin bortrejste hustru og har brug for omsorg i den uvante situation, er ikke afvisende over for hendes følelser.

Den stigende frygt

Bang mestrer at skildre det urovækkende ved krigen, der nærmer sig, men endnu holdes på afstand af håbet:

”Roen var brudt.

Kanonerne gød deres dybe, forfærdende Lyd hen i den bølgende Luft, Time paa Time, mens Vejen genlød af Marcherendes Trin, og Ordonnanserne jog og fo’r paa halvdøde Heste: to Gange var der blæst Allarm i ét Døgn.”

Senere er truslen rykket tættere på, og lidelsen konstant tilstedeværende:

”Gennem alt, Storm og Kanondøn, der fik Pladsen til at skælve, hørte man som Knive de Saaredes Skrig – naar i Stimlen de nøgne Vogne standsede, hvor Ambulancesoldater, der var dødtrætte under altfor stor Elendighed, havde kastet de Lemlæstede uden Medfølelse.”

Mere stemning end handling

Herman Bang blev født i 1857 i Adserballe på Als. Året inden stormen på Dybbøl flyttede familien til Horsens, men idet han dedicerer ”Tine” til sin afdøde mor, griber han tilbage til sin alsiske barndom. I romanen beskriver han det, hans familie blev forskånet for, men som må have sat sit præg på dem alligevel.

Bangs far led af depressioner og fik på et tidspunkt et decideret sammenbrud, der kan have inspireret sønnen til beskrivelserne af Tines far, når han taler i vildelse.

Siden ernærede Herman Bang sig som journalist, hvilket romanen bærer præg af, idet den i højere grad skildrer stemninger end handling. Netop denne fordeling fandt jeg voldsomt udfordrende som skole- og gymnasieelev. Men godt 30 år senere er det netop, hvad der gør ”Tine” til en voldsom, men gribende læseoplevelse.

Indsendt af [Egil Hvid-Olsen](#)

Etiketter: [klassikerlæsning](#)

Ingen kommentarer:

Tilføj en kommentar

Angiv din kommentar...

Kommenter som:

connyta (Goo

▼

Log ud

Udgiv

Forhåndsvis

☐ Underret mig

- boganmeldelse (68)
- dagbøger (1)
- digtsamling (26)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (10)
- klassikerlæsning (13)
- kortroman (2)
- kunstbog (9)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)
- prosadigt (2)
- roman (15)

Sidevisninger i alt

119,396